

SÕLTUVUSAINEID JA UIMASTIENNETUST KÄSITLEVATE ÕPPEAINETE KAARDISTUS EESTIS

Taust

Uimastiennetuse nime all viiakse Eestis ellu erinevaid tegevusi, mis ei ole alati tulemuslikud.

Sõltuvusainete (tubakas, alkohol, narkootikumid) tarvitamise ennetus on tõhus, kui mõjutatakse keskkondlikke ja isiklikke riski- ja kaitsetegureid.

Eesmärk

Kaardistada, kas ja milliseid sõltuvusaineid ning uimastiennetust käsitlevaid aineid Eesti kõrgkoolides õpetatakse ning millise õppekava tudengitele.

Millal

Mai–juuni 2017

Mida tehti

Veebipõhise küsimustiku täitsid Tartu ja Tallinna Ülikooli erinevad instituudid, Sisekaitseakadeemia erinevad kolledžid, Tartu Tervishoiu Kõrgkool.

Tallinna Ülikooli, Tartu Ülikooli, Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli ja Sisekaitseakadeemia õppeinfosüsteemidest koguti infot 2016/17. õa õppekavades välja toodud ainete osas.

Ainete kaardistuse märksõnad olid: tervis, uimasti, sõltuvus, ennetus, edendus, alkohol, tubakas, narkootikum.

Tulemused

- ▶ Sõltuvusainete tarvitamise ennetusele keskendunud aineid on vähe ja enamasti pole need tudengitele kohustuslikud.
- ▶ Enamik aineid, mille raames käsitletakse ka uimastiennetust, puudutavad teemat pigem ühe osana ainest.
- ▶ Õpetajate väljaõppes käsitletakse uimastiennetusega seotud teemasid harva. Samas on haridusasutused üks oluline keskkond ennetustegevuste läbi viimiseks.
- ▶ Sotsiaaltöö, sotsioloogia ja sotsiaalpoliitika õppekavades räägitakse vähe nii tervisedendusest kui ka ennetusest.
- ▶ Kui sotsiaalpedagoogidele ja noorsootöötajatele antakse mingil määral teadmisi ennetusest, siis psühholoogide seas käsitletakse pigem uimastite mõju ning psüühika- ja käitumishäireid kui riskikäitumise ennetamist.
- ▶ Pääste- ja politseiteenistuse õppekavadel on küll olemas ennetust käsitlevad ained, aga pole teada, kas nende raames räägitakse uimastiennetusest. Samas on politsei hetkel Eesti koolidele oluliseks partneriks uimastiennetuse elluviimisel.

Kokkuvõte

Paljud spetsialistid ei saa kõrgkoolis õppides teada:

- ▶ mis mõjutab inimeste uimastite tarvitamist,
- ▶ kuidas tarvitamist ära hoida,
- ▶ kuidas oma tegevuste mõju hinnata.

See aitab selgitada, miks Eestis viiakse ellu ka mittetõhusaid ja kahjuliku mõjuga tegevusi.